

Kur subaxare apertat,
vans kar' alund / mts
apertat' *Hydrophilus*
Franklin

A.A

8013.

Prof. J. Vahel'ile
hindamiseks
28.09.40. f. Kõrvi
Oskar

diplomitöö
392178

V A N A V E S K I.

E. V.
TARTU ÜLIKOOLI
ÕIGUSTEADUSKONN
28 Sept 40
№ 219
TARTU

RIIGI KULUDE KASSA, ARVEPIDAMISE

JG ARUANDMISE KORD.

Lõpetanud õigusteaduse II. XII 40. a.

Tallinn, 1940. a.

S i s u k o r d .

Sissejuhatus.....	lhk. 5.

I jagu.

Kulude sooritamise kord.....	7.
§1. Kulusooritajad ametnikud....	7.
§2. Krediidi korraldajad.....	9.
§3. Krediidikäsutajad.....	13
§4. Kulude sooritamine krediidi maksu käskudega.....	14.
§5. Kulude sooritamine avansside kaudu.....	23.

II jagu.

Arvepidamine kulude alal.....	29.
§6. Arvepidamine kulude alal Eesti Panga osakondades.....	29.
§7. Arvepidamine kulude alal krediidikäsutajate juures...	31.

III jagu.

lhk.

Aruandmine kulude alal.....	33.
\$8. Aruandmine Eesti Panga osakonda- des.....	33.
\$9. Aruandmine krediidikäsutajate juures.....	36.
\$10. Aruandmine krediidikorraldajate juures.....	38.
\$11. Riigi kulude aruande koostamine Majandusministeeriumis.....	40.

Lühendeid.

- RKM - Määrus riigi kulude kassa,
arvepidamise ja aruandmise kohta.
- RES - Riigieelarve seadus.
- AAÜKM - Arvepidamise ja aruandmise
üldise korra määrus.

S i s s e j u h a t u s .

Moodne korporatiivne ühik, eestkätt riik, peab enese säilitamiseks ja oma poliitilise elu edendamiseks täitma paratamatuid ülesandeid. Neid ülesandeid ta teostab, õiguskorra alusel, toimingute varal, mis on lõpmatu mitmekesised ja arvukad.¹

Kõik need tegevusavaldused, ükskõik kas nad suunatud rahva aineliseks või vaimseks hüvanguks või õigusliku elu ehk riigi sise- või välisjulgeolekuks, on paratamatult seotud kulutustega. Seega: riigi, kui kohustusadresaadi poolt toimetatav igasugune makse moodustabki riigi kulu.²

1. A. Kliimann, Haldusprotsess, lhk.15.

2. J. Vaabel, Sissejuhat. Finantsõigust. lhk.103.

Riik, teotsedes lõpmata avaral tegevusväljal ja paljude ametisikute kaudu, mis pea kõik seotud kulutustega, ei või kulusooritusi jätta tema nimel teotsevate ametisikute suvaks, vaid peab andma seks kindlad juhised normidena. Peamiseks normiks sel alal osutub majandusministri määrus riigi kulude kassa, arvepidamise ja aruandmise korra kohta³.

Selle määruse vaatlemisel ei saa siiski mööduda tähelepanemata määrusest kõrgemal seisvatest kulude - ala korraldavatest üldnormidest, milleks osutuvad ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~, Riigieelarveseadus⁵, Riigikontrolli seadus⁶, Arveseadus⁷, Eelkontrolli teostamise määrus⁸, Arvepidamise ja aruandmise üldise korra määrus.⁹

3. RT 1931, 26, 158; 193, 29, 199; 1935, 42, 423.
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

5. RT 1938, 24, 200.

6. RT 1937, 103, 836.

7. RT 1936, 96, 763; 1937, 103, 836^{II}.

8. RT 1938, 10, 821.

9. RT 1938, 24, 201.

Analüüsimata siin ülaltooduid norme, oleme RKM käsitlemisel siiski sunnitud tihti pöörduma nende poole lahenduste saavutamiseks.

Määrus riigi kulude kassa, arvepidamise ja aruandmise korra kohta on antud majandusministri poolt kokkuleppel riigikontrolöriga kehtetu Riigi eelarve seaduse¹⁰ §38 põhjal. Sama volituse määruse andmiseks annab majandusministrile ka kehtiv Riigieelarve seadus. Ülaltoodu põhjal on arusaadav määruse kohastamatus RES'iga.

RKM käsitades kulu krediitide käsitatajaid-ametisikuid, käsutamise tingimusi, krediitide avamist, jaotamist, ümberpaigutusi ja uuendusi, sättides arvepidamist ja aruandmist, - loob küllalt rahuldava juhise tegelikule rakendajale.

10. RT. 1925, 185/186, 101 ja hilisemad muudatused.

I jagu.

Kulude sooritamise kord.

§1. Kulusooritajad ametisikud.

Vabariigi Valitsus, olles riigis täidesaatavaks organiks, täidab riigi eelarvet RES §26 järgi oma liikme majandusministri kaudu.

Majandusministri korraldusel avab Majandusministeeriumi Rahandusosakond krediite eelarves ettenähtud kulude katteks tarviduse järgi kassatagavarade ja laekuvate tulude piires. On selge, et sarnase laia ametasutiste võrgu juures, mis paratamatud riigielu korralikuks funktsioneerimiseks, ei saa Majandusministeeriumi Rahandusosakond kõike kulukohustuste likvideerimisi ise toimetada, vaid selleks on vaja hulka vastava kompetentsiga ametisikuid.

RKM §1 järgi Riigikogu poolt kinnitatud (õigem: vastu võetud) eelarve määrab täitmisele majandusminister krediidikorraldajate ja

krediidikäsutajate kaudu. Krediidikorraldajad ja krediidikäsutajad ongi seega tegelikud riigi kulude sooritajad.

§2. Krediidikorraldajad.

Krediidikorraldajateks on riigikeskasutiste juhatajad, s.o. ministrid, riigikontrolör, Riigivolikogu ja nõukogu juhatajad, riigisekretär ja Vabariigi Presidendi kantselei ülem. Eeltähendatud isikute volitusel võivad krediidikorraldajateks olla ka valitsuste, talituste ja osakondade juhatajad, kui nende alal riigi eelarves on ette nähtud eripeatükid, kuid ainult alluvate asutiste krediitide suhtes. (RKM §2)

Krediidikorraldajad määratakse kindlaks majandusministri ja riigikeskasutise juhataja ühisel kokkuleppel.

Krediidikorraldaja ülesandeks on:

- 1) krediidi jaotamine, enda, kui krediidikäsutaja ja alluvate asutiste vahel;
- 2) krediitide ümberpaigutamine;
- 3) krediidiavamise nõude esitamine riigikeskasutise juhataja kaudu majandusministrile ja
- 4) juhtnõõride andmine alluvatele krediidikäsutajatele kulude algatamise kohta (RKM §2).

Punkt 1 antud ülesande täitmiseks krediidikorraldaja, peale riigi eelarve avaldamist Riigi Teataja~~s~~, koostavad krediitide jaotustabelid nende korraldusse kuuluvate krediitide alal 3 eksemplaris eelseisva eelarve-aasta peale, jaotades krediidid eelarve nomenklatuuri (pkt., §§ ja lit.), krediidikäsutajate ja Eesti Panga osakondade järgi¹¹.

11. Allpool on ainult Eesti Panga osakonna nimetus tarvitatud, olgugi, et RKM muutmise määruses RT 1935, 42, 423 osakonna nimetuse kõrval ka riigisummade jaoskonna nimetus esineb. Sisuliselt on riigisummade ja jaoskonna ja osakondade funktsioonid ühtuvad.

Krediitide jaotustabelist saadab krediidikorraldaja enda keskasutise juhataja kaudu ühe eksemplari Majandusministeeriumi Rahandusosakonnale ja kaks eksemplari Riigikontrollile viseerimiseks. Riigikontroll, veendudes jaotustabeli vastavuses Riigi Teatajas avaldatud eelarvele või eelkrediidiseadustele, viseerib jaotustabeli ja saadab Majandusministeeriumi Rahandusosakonnale (RKM §6).

RKM §7 järgi Majandusministeeriumi Rahandusosakond, saanud Riigikontrollilt krediidikorraldajate jaotustabelid, kontrollid nende alusel krediidikorraldajate poolt saadetud jaotustabelid, teeb viimastes vajalikud parandused ning saadab need Eesti Panga osakondadele, ühtlasi teatab tehtud parandustest vastavale riigikeskasutisele ja Riigikontrollile.

Kui eelarve-aasta jooksul selgub tarvidus krediite ümberpaigutada ühe krediidikäsitaja arvelt teise arvele või ühest Eesti Panga osakonnast teise, siis krediidikorraldaja

punkt teises tähendatud ülesande täitmiseks koostab krediidi ümberpaigutuse nõudelehe (RKM §9, 11). Nõudelehed esitatakse Majandusministeeriumi Rahandusosakonna kaudu Eesti Panga vastavale osakonnale.

Punkt kolmandas nimetatud krediitide avamiseks krediitikorraldajad esitavad majandusministrile ministeeriumi Rahandusosakonna kaudu iga kuu jaoks nõudelehe kolmes eksemplaris hiljemalt eelmise kuu 28.päevaks. Majandusminister, avanud krediidi, saadab ühe eksemplari nõudelehest Eesti Panga vastavale osakonnale ja teise eksemplari vastavale riigiasutuse juhatajale.

Punkt neljandas nimetatud juhtnõõride andmine kuulub üldise teenistusvalve mõistesse ja majanduslikult otstarbekale tegevusele suunamist.

§3. Krediidikäsutajad.

Krediidikäsutajateks on riigiasutiste juhatajad, kes määratakse kindlaks nagu krediidikorraldajadki.

Krediidikäsutaja on temale krediidikorraldaja poolt nõutud ja Majandusministeeriumi Rahandusosakonna poolt iga kuu jaoks avatud krediidi käsutaja, mida ta käsutab RKM ja krediidikorraldaja juhtnõõride järgi (RKM §3,13)

Krediidikäsutaja peamine ülesanne on riigi kulukohustuste likvideerimine. Kulukohustuse likvideerimist, s.o. riigi kreditoride rahuldamist krediidikäsutaja võib sooritada makskäskudega Eesti Panga osakondade vahendusel, mis ongi normaalne näht, ja teiseks teatud kitsendustega veel avansina saadud rahaga vahenditult.

§4. Kulude sooritamine krediidi
maksukäskudega.

1.7 Maksukäskude koostamine krediidikä-
sutajate poolt.

Üldpõhimõtteliselt puuduvad riigiasutis-
tel kulude alal kassad. Riigikassapidaja ko-
hused lasuvad Eesti Pangal.¹²

Riigi kreditoride rahuldamiseks kredii-
dikäsutajad kirjutavad maksukäsud Eesti Pan-
ga osakondade peale, kus neil avatud krediidi
arved. Maksukäskudega antakse korraldus Eesti
Panga osakonnale summa maksmiseks riigi kree-
ditorile või viimase arvele kandmiseks.

(RKM. §16, 19) Samuti võidakse teha Eesti Pan-
gale korraldus raha postiga saatmiseks, mil-
leks maksukäsu juurde lisatakse täidetud ja
märkidega varustatud posti rahakaart või
posti jooksvaarve kaart (RKM. § 30)

12. Eesti Panga põhikiri § 44, RT 1927, 48, 44.

Maksukäsu kohta on järgmised nõuded:

Maksukäsud valmistatakse Majandusministeeriumi Rahandusosakonna korraldusel Riigi Trükkikojas, kust neid nummerdatult ja kaustikutest antakse krediidikorraldajaile. (RKM §18)

Maksukäsu plank koosneb maksukäsust, talongist ja kontsust ühise nummeratsiooniga.

Maksukäskude hoidmise kohta kehtib tavaline väärtmarkide alahoidmise kord. (RKM § 18)

Maksukäsul peavad olema järgmised andmed:

- 1) riigikeskasutise ja krediidikäsitaja asutise nimetus, kelle poolt maksukäsk välja antud;
- 2) eelarve-aasta, krediidi liik, ptk., § ja lit., mitme eelarve jaotuse puhul võib seda märkida ka maksukäsu tagaküljel, mis tuleb siis teistkordselt alla kirjutada.
- 3) Eesti Panga osakonna nimetus, kus krediidikäsitajal arve ja Eesti Panga osakonna nimetus, kust raha kuulub väljamaksmisele;

+

- 4) riigi kreditori nimetus, kellele summa kuulub väljamaksmisele;
- 5) mis eest summa kuulub väljamaksmisele;
- 6) väljamaksetav summa sõnade ja numbritega;
- 7) krediidikäsutaja ja maksukäsu koostaja allkirjad;
- 8) krediidikäsutaja asutise pitsatijäljend, mis pooleldi riivaks talongi;
- 9) maksukäsu väljakirjutamise aeg. (RKM §19).

Talong varustatakse samade andmetega, välja arvatud punkt 5 ja eelarve jaotused; kontsul nõutakse p.p. 2, 4, 6, 9 ja maksukäsu koostaja ametniku allkiri (RKM §§ 21, 22).

Parandused maksukäsul ja talongil peavad olema tõestatud maksukäsule allakirjutajate allkirjadega. Parandada pole lubatud kreditori nime ega sõnadega kirjutatud summat.

Kaapimised ega kirjaümbertegemised pole lubatud.

Enne maksukäsu koostamist krediidikäsu-
taja on kohustatud kontrollima:

- 1) kas maksukäsu tasumiseks Eesti Panga osakonnas on avatud krediiti vastavate eelarve jaotuste alal ja kas maksukäsu summaga ei ületata selle kuu peale avatud krediidi summa;
- 2) kas dokumendid on küllaldased kulusumma tõendamiseks (RKM §27).

RKM §25 nõuab iga kreditori kohta eraldi maksukäsu koostamist; üldpõhimõtteliselt see nii ongi, välja arvatud tasude maksmine ametnikele, teenijatele ja töölistele.

Eelpooltähendatud viisil koostatud maksukäsk saadetakse Eesti Panga osakonnale, kuna talong antakse kreditorile. Kui maksukäsu järgi summa kuulub ülekanndmisele kreditorile või mõnele muule arvele, või rahasaatmisele posti kaudu, jäätakse talong ka maksukäsu külge. Kui maksukäsu järgi kuulub osa välja

maksmisele ja osa riigitulude või muule arvele kandmisele, siis maksukäsul märgitakse väljamaksmisele kuuluva numbritega kirjutatud kogusumma all eraldi kreditorile väljamaksetav ja eraldi arvele kantav summa.

Samuti märgitakse maksukäsul millisele arvele tuleb kanda kinnipeetav summa. Talong kirjutatakse ainult väljamaksmisele kuuluva summa peale.

Tasude maksmiseks koostatakse riigiasutise poolt tasulehed. Tasuleht koostatakse nii, et oleks näha: 1) igale isikule kuuluv summa, 2) igale isikule kuuluva summa eelarve jaotus ja 3) et iga tasulehe järgi väljamaksmisele kuuluv kogusumma oleks jaotatud vastavalt eelarvejaotustele (RKM §49). Tasulehel märgitakse kogusumma numbritega ja sõnadega ja kirjutatakse alla asutise juhataja poolt.

Tasulehe kogusumma peale koostatakse harilikus korras maksukäsk krediidikäsutaja asutise või sellele alluva asutise mõne ametniku-tasumaksja nimele. Tasumaksja, Eesti Panga osakonnast raha saades, maksab raha välja tasusaajatele, nende volinikkudele, võttes tasulehel selle üle allkirjad, või saadab postiteel tasusaajaile eelpool tähendatud korras. Kui mõni tasusaajaist ei ilmu tasu järgi kahe nädala jooksul, arvates summa väljavõtmise päevast Eesti Panga osakonnast, siis tasumaksja maksab väljavõtmata tasu summad Eesti Panga osakonda vastava krediidi uuenduseks. Krediidi uuenduseks makstud summade kohta saadud kviitungi tasumaksja lisab tasulehe juurde. Pärast kõigi tasude väljamaksmist ehk krediidi uuenduseks maksmist, tasumaksja märgeb tasulehel kui palju tema poolt kogusummas on tasulehe järgi makstud välja ja

kui palju makstud krediidi uuenduseks, mida kinnitab oma allkirjaga. (RKM § 51, 52, 53)

2. Maksukäskude tasumine Eesti Panga osakonnas.

Eesti Panga osakond, saanud maksukäsud, kontrollib kas maksukäsk on koostatud RKM kohaselt, kas krediidikäsutajal on jooksva kuu peale avatud vaba krediiti ja kas ~~maksukäsk~~ maksukäsul tähendatud eelarve-jaotuste alal on olemas vaba krediit.

Eesti Panga osakonnad maksavad maksukäskudel tähendatud summad kreditoridele või nende seaduslikeks volinikkudeks talongi, mida võrreldakse maksukäsuga, esitamisel. Raha saamise üle võetakse kreditorilt maksukäsul allkiri. Postiteel saadetud summade kviteerimise asemel kleebitakse postikviitung maksukäsu külge.

RKM §34 järgi ei nõuta kreditori või tema voliniku isiku tõestamist. See nõue on töö kergendamiseks Eesti Pangale. Volinikuna võib esineda, nii üldvolinik vastava volikirjaga, - kellele summa väljamaksu puhul volikirja kinnitamise andmed märgitakse maksukäsu tagaküljel, - kui ka talongil antud kinnitamata volituse põhjal - selle esitaja . Võimaldatud on ka talongi edasiandmine blanko pealdisega, missugune moodus juba maksukäsku lähendab tšeki käibe. (RKM §36)

Kreeditor võib ka temale kuuluva maksukäsu summa lasta saata endale postiteel või kanda enda või teistele arvetele Eesti Pangas ja selle osakondades. Selleks kreditor talongi pöördel või eraldi lehel teeb vastav avalduse. Postikulud kannab kreditor.

Maksukäskudele ja talongidele Eesti Panga osakonnas peale nende väljamaksmist või ülekandmist tehakse märkus: " Täidetud (kuupäev, allkirjad)"

Juhul, kui kreditoril on talong kaduma läinud, nõuab krediidikäsutaja Eesti Panga osakonnast tagasi ka maksukäsu ja koostab siis kreditorile uue maksukäsu (RKM §38,39, 40).

§ 5. Kulude sooritamine avansside
kaudu.

1. Mõiste.

Kui krediidi maksukäskudega rahuldatakse riigi kreditore otseselt, siis avanssidega kaetakse kohustusi, milliste rahuldamine maksukäskudega otse ei ole võimalik ehk on raskendatud. Seega avansi summad avansisaajate ametisikute käes moodustavad vähema ulatuse asutise kassa. Selle kassa tegevuse ulatuse määrab krediidikäsitaja, kelle juhtnõotide järgi avansisaaja on kohustatud tegutsema.

RKM §56 järgi krediidikäsitajad võivad kirjalikult kokkuleppides Majandusministeeriumi Rahandusosakonnaga, lubada asutisele ja ametiisikuile avansse kohtadel teostatavate kulude õiendamiseks ja nimelt:

- 1) jooksvateks majanduslikkudeks kulu-
deks;

- 2) arstiabi- ja sõidukuludeks;
- 3) Omavalitsusasutiste kaudu tasuta-
vate summade (näiteks pensionide)
väljamaksmiseks;
- 4) kulude katmiseks asutistele, kelle
asukohtades puuduvad Eesti Panga
osakonnad;
- 5) muudel juhtudel, kui kuluarvete
õiendamine vahetult maksukäskudega
on raskendatud ja
- 6) erakorralistel juhtudel ka teenis-
tustasude maksmiseks, kokkuleppel
krediidikorraldaja ja Majandusminis-
teriumi vahel (RKM §56).

Ülaltoodud tingimused ei anna küllalt
selget piiri, milliseid kulusi on lubatud
toimetada avansisummadest ja milliseid mitte.

RKM §59 ja 60 ülaltoodule lisavad juur-
de, et avansi maksukäskudega ei ole lubatud
vahetult rahuldada kreditoride nõudeid ja,
et avansside väljavõtmisel, tarvitamisel ja
kulude algatamisel avansisaaja peab silmas
pidama krediidikäsutaja juhtnõore.

Tingimuste loetelus on punkt 2 ja 6 selgepiirilised. Punkt 3 tähendatud väljamakse ei soovitata tegelikkuses avansi summadega. Punkt 4, 5 ja 6 mõisted on samuti laialivalguvad ja nende ulatuse määrab krediidi-käsitaja suva.

2. Avansside avamine ja käsutamine.

Avansside nõutamiseks krediidikorraldajad lepivad kokku Majandusministeeriumiga avansisaajate ja neile antavate avansisummade ülemmäära kohta. Selleks krediidi korraldajad saadavad avansinõudelehed neljas eksemplaaris eraldi iga Eesti Panga osakonna kohta Majandusministeeriumi Rahandusosakonnale.

Majandusministeeriumi Rahandusosakond
otsustades nõude, saadab ühe eksemplari
kinnitatult krediidikorraldajale, teise
eksemplari vastavale Eesti Panga osakonna-
le ja kolmanda - Riigikontrollile .

(RKM §56)

Avansi krediitide ümberpaigutamine
ühe avansisaaja arvelt teisele toimub
analoogiliselt krediitide ümberpaigutami-
sega.

Krediidikäsutaja võib ühe või teise
kuu jooksul piirata avansisaajate välja-
maksetavaid avansikrediite, milleks ta
koostab eraldi iga Eesti Panga osakonna
järele vastava teadaande kolmes eksempla-
ris, milles näitab ülemmäära iga avansi-
saajale eraldi või kokku kõigile avansi-
saajatele. Teadaandest saadab Eesti Panga
osakond, märkusega: " Võetud arvesse19.a"

ühe eksemplari vastavale krediidikäsu-
tajale, teise - Majandusministeeriumi
Rahandusosakonnale (RKM §58).

Avansisaaja võib enda avansist kre-
diidikäsutaja kirjalikul nõusolekul anda
allavansse ametisikuile ja omavalitsus-
asutistele allkirjade vastu. Nende all-
avansside kohta kehtivad samad nõuded,
mis avanssidegi kohta, millest nad välja
antud. Allavansisaajad õiendavad endi
vahekorrad vastava avansiandjaga.
(RKM §64).

Avansisaajad võtavad Eesti Panga
osakondadest raha maksukäskudega, mille
juures maksukäsul peab olema märkus pu-
nase tindiga " Avanss" ja kreditori nime
asemel avansisaaja nimi. Avansi maksu-
käskudele allakirjutajate allkirjade proo-
vid saadetakse vastavatele Eesti Panga

osakondadele avansisaajate asutiste poolt
(RKM §60).

Avansi maksukäskude tasumisel, s.o. vastavalt krediidi arvelt eelarve jaotustest väljaminekuks kandmisel, Eesti Panga osakond kontrollib kas avansi maksukäsk vastab eelpool toodud nõuetele, kas avansisaaja arvel on olemas vastavas summas avatud krediiti ja kas maksukäsk ei ületa avansi ülemmäära. Leidub maksukäsus puudusi, saadetakse ta Eesti Panga osakonna poolt tagasi avansisaajale.

II j a g u.

Arvepidamine kulude alal.

§6. Arvepidamine Eesti Panga osakondades.

Eesti Panga osakonnad avavad krediidi arved igale krediidi-käsitajale. Arvete avamine toimub Riigikontrolli poolt viseeritud krediidi jaotustabeli järele. Krediidi arved avatakse krediitide raamatus. Raamatu vormi RKM ette ei näe. Eesti Panga osakondade poolt tarvitusele võetud raamatus krediidikäsitajaile avatakse temale kuuluva iga eelarve jaotuse jaoks lehekülg ehk rohkem, mille esimeses osas märgitakse, kui palju ja kunas krediidikorraldaja poolt temale on jaotustabeli järgi jaotatud ja suurendatud krediiti, samuti krediidi uuendused ja vähendused. Lehekülje teises osas märgitakse sissetulnud

maksukäsud üksikult ja kogusummas, kuu jook-
sul, ning vaba krediidi ülejääk. Kolmandas
osas tähendatakse maksukäskude tasumise aeg,
iga maksukäsu summa eraldi ning maksukäskude
summa kuu jooksul kokku. Peale ülalnimetatud
raamatu peetakse veel kontrollkaardid kredii-
dikäsutajate iga kuu jaoks avatud krediidi
normidest kinnipidamise jälgimiseks.

Avansside raamatus, milles peetakse arve
iga avansisaaja kohta tähendatakse määratud
avansi summa, välja makstud summa üksiku
maksukäsu järgi ja kokku eelarve-aasta algu-
sest ning õiendatud avansisummad üksikute
maksukäskude järgi ja kokku eelarve-aasta
algusest.

Päeva krediidi väljaminekud kantakse
riigikulude päevaraamatusse. Selles arvesta-
takse nii kassa kui ka memorjali tehingud
(RKM §42).

§ 7. Arvepidamine krediidikäsutajate juures.

RKM §29 järgi nõuete kohaselt koostatud maksukäsud arvestatakse krediitide raamatus, mille vorm RKM ette nähtud. Raamatus on iga eelarve-jaotuse jaoks lehekülg, millel tähendatakse määratud-, vähendatud- ja uuendatud krediidi summad, toimingu aeg ja sisu, makskäsu Nr., summa ja vaba krediidi summa.

Avansisaajate kohta peetakse raamat, kus igale avansisaajale on arve, millest oleks näha, kellel ja kui palju on õiendamata avanssi.

AAÜKM §38 põhjal riigikeskasutised, milised on arvatud arve keskkohetadeks, seega krediidikorraldajate asutused, kus raamatu- pidamine sünnib kahekordse süsteemi järgi (§28) peavad avama oma pearaamatus teiste

hulgas krediitide arve, eelarve kulude arve ning avansside arve. Sissekannete tegemine nendesse arvetesse sünnib abiraamatute päeva ehk kuu kokkuvõtete järgi.

III j a g u.

Aruandmine krediitide alal.

§8. Aruandmine Eesti Panga osakonnas.

Eesti Panga osakonnad koostavad krediidikäsutajate arvete kohta krediitide liikumise ja seisu üle aruanded möödunud kuu eest järgmise kuu 10-ks päevaks.

Aruandest nähtub krediidi liik, jaotused, suurendused, uuendused, vähendused ja maksukäskude väljamaksmised nii aruande kuul kui ka eelarve-aasta algusest aruande kuu lõpuni, ning lõpuks krediidi saldo.

Aruanne valmistatakse neljas eksemplaris, millest üks, ühes täidetud maksukäskude ja krediidi uuenduse sissemaksu dokumentidega, saadetakse Riigikontrollile ja kolm eksemplari ühes maksukäsu talongidega krediidikäsu-

tajale (RKM §69).

Nii koostatakse aruanded ka avansi-
arvete läbikäikude kohta neljas eksempla-
ris, mis saadetakse samuti kui krediidi
aruandedki (RKM §67).

Peale igakuuste aruannete koostavad
Eesti Panga osakonnad veel täiendavad aru-
anded märtsikuu kohta, sisult sarnased eel-
mistele, krediidi käsutajate poolt möödu-
nud eelarve-aasta arvetel tehtud kannete,
nimelt avansi ülejääkide tagasimaksude,
avansiõienduste ja vigade paranduste puhul,
samuti neljas eksemplaris. Nende aruannete
saatmise tähtpäevad on RKM §71 põhjal Raud-
teede Talituse alal hiljemalt 5 juuni,
Välis- ja Põllutööministeeriumi alal -
15-mai ja teiste krediidikäsutajate alal -
20 aprill.

Peale ülaltoodud aruannete Eesti
Panga osakonnad iga kuus esitavad Majan-
dusministeeriumi Rahandusosakonnale aru-
ande "Riigikassa arvest ", mille ala-
arve moodustab krediitide arve.

§9. Aruandmine krediidikäsu-
tajate juures.

Krediidikäsutajad saavad kuuaruande enda krediitide liikumise ja seisu ning avansside üle Eesti Panga osakondadest.

Kontrollitud ja kooskõlastanud aruanded oma raamatutega, saadab krediidikäsu-
taja aruandest ühe eksemplari Riigikontrol-
lile ühes maksukäskude talongide, kulude
ja krediidiuueenduse dokumentidega. Saatmi-
se tähtpäev on aruande kuule järgneva kuu
15-päev, välja arvatud täiendavad aruanded,
mille kohta kehtivad eri tähtpäevad -
1. mai, 20 mai ja 10 juuni vastavalt asu-
tusile. Teine eksemplar aruandest saadetak-
se krediidi-käsutaja poolt krediidikorral-
dajale ja kolmanda - Majandusministeeriumi
Rahandusosakonnale märkusega, et aruanne

on kooskõlas dokumentide ja krediidi raamatuga (RKM §73).

Avansisaajad esitavad saadud ja tarvitatud avansi summade kohta aruanded krediidikäsutajatele. Aruandele lisatakse tõendusdokumendid ja nende register. Aruanne peab näitama saldo eelmisest aruandest, kuu jooksul saadud ja kuu jooksul tarvitatud summad (üksikute eelarvejaotuste järgi) ja saldo aruandeaaja lõpuks.

Ülaltähendatud aruanne ühes tõendusdokumentidega saadetakse krediidikäsutaja poolt Riigikontrollile.

Avansi aruande põhjal koostavad krediidikäsutajad avansi õiendamise maksukäsu saates selle Eesti Panga osakonnale, kus selle põhjal vastavatelt eelarve-jaotustelt summad kantakse kuludeks.

§10. Aruandmine krediidikorraldajate
juures.

Peale eelpool toodud kuuaruannete koostavad riigikeskasutised, s.o. krediidikorraldajad möödunud eelarve-aasta kohta kulude täitmise aasta-aruande ja esitavad sellest ühe eksemplari Riigikontrollile ja teise Majandusministeeriumile järgmistel tähtaegadel:

Raudteede Talituse alal - hiljemalt
1 juuliks

Välis- ja Põllutööminis-
teeriumi alal 15 juuniks

Kõigi teiste asutiste
alal 20 maiks.

Selles aruandes, vastavalt RKM §74 ettenähtud vormile, näidatakse aruande - aastaks määratud eelarve summad eelarve

jaotuste järgi, aruande aasta kulud, samuti eelarve jaotuste järgi ning ülejääk eelarve täitmisest eelarve jaotuste järgi, vahet tehes millised summad on suletud ja millised on RES §38 põhjal juurde arvatud järgmisele eelarvele.

§11. Riigi kulude aruande koostamine
Majandusministeeriumis.

RES §32 põhjal koostab majandusminister iga eelarve aasta kohta riigieelarve täitmise aruande ja kassa aruande. Ülaltoodud nõude täitmiseks Majandusministeeriumi Rahandusosakonnas-Riigikeskarvepidamise büroos-koostatakse vastavatelt riigikeskasutustelt saadud kulude-eelarve täitmise aasta aruannete järgi riigi kulude-eelarve täitmise aruanne. See aruanne esitatakse Vabariigi Valitsuse kaudu Vabariigi Presidendi teadmisel hiljemalt üheksa kuud pärast aruande aasta lõppu Riigikogule kinnitamiseks.